

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 263

гр. Кюстендил, 27.10.2021 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ в закрито заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Росица Б. Савова

Членове: Татяна Хр. Костадинова
 Мария Ст. Танева

като разглежда докладваното от Росица Б. Савова Въззивно частно гражданско дело № 20211500500395 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 274 - 279 ГПК.

ИВ. СТ. Б. с ЕГН ***** и адрес: гр. Кюстендил, ул. „19-ти февруари“ №23, чрез пълномощника адв. Десислава Златкова от АК - Кюстендил, обжалва с частна жалба Решение №260436/26.07.2021 г., постановено от РС – Кюстендил по гр.д.№1701/2020 г., имащо характера на определение, в частта, с която е оставена без разглеждане исковата претенция на Б. за присъждане на сумата от ***амалена по реда на чл.214, ал.1 вр. с чл.233 от ГПК, получена след приспадане на действителната стойност от 3601 лева, до съдебно признатата за периода 2012 г. – 10.02.2015 г. сума от 623 лева по влязло в сила Решение №264/12.12.2018 г., постановено по в.гр.д.№247/2018 г. по описа на КнОС, представляваща стойността на извършените от последния подобрения, в резултат на което и с посочената сума се е увеличила стойността на имот, собственост на ответницата по иска ЕМ. Г. Ш. и индивидуализиран както следва: 1/3 (една трета) идеална част от реални части от поземлен имот с идентификатор 23827.12.146 по КККР на землището на с. Друмохар, общ. Невестино, одобрена със Заповед №РД-18-1404/01.08.2018 г. на Изп. директор на АГКК – София, по скица към заключение №6948/28.09.2018 г. на в.л. Борислав Гонев, застриховани с оранжев цвят с обща площ от 670.00 кв.м., за засадени и отгледани: едно плодно дърво – череша (на една година) – стойност 20 лева и 18 броя плодни дръвчета – череша (на девет години) на обща стойност 5256 лева, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда, до окончателното ѝ изплащане, като процесуално недопустима и е прекратено производството по делото, както и в частта, с която ищецът е осъден да заплати на ответницата деловодни разноски в размер на 1050.00 лева.

Оспорва се като погрешен изводът на районния съд за наличие на хипотезата на чл.298, ал.4 ГПК в конкретиката на настоящия правен спор. В тази насока се пояснява, че от датата на оценяване на подобренията в процесния имот до датата на влизане в сила на съдебното решение по в.гр.д.№247/2018 г. на ОС – Кюстендил, ищецът Б. е бил длъжен да поддържа 19 – те броя плодни дръвчета, а от друга страна не е могъл да ги унищожи, при което се е грижил за тях с лични средства, труд и материали. Именно в този процесен период последният извършвал полезни подобрения, които претендирал в образуваното пред РС – Кюстендил производство по иск с правно основание чл.72, ал.1 ГПК. Счита, че е неприложимо ограничението, въведено с разпоредбата на чл.299 ГПК, позовавайки се на съдебна практика установяваща, че вземането за полезни разноски става изискуемо в момента на прекъсване на владението, като в случая това е станало на 20.03.2020 г., когато е влязло в сила решението на КнОС, с което ответникът в това производство, ищец в настоящото, е бил съдебно отстранен от владението на процесния имот.

Акцентираща се на обстоятелството, че след оценката на подобренията, извършена към 10.02.2015 г. и при положение, че в периода от 10.02.2015 г. до 20.03.2020 г. ищецът бил добросъвестен владеец и същият продължил да извършва подобрения свързани с отглеждането на засадените черешови дръвчета, то имал право да му бъдат признати и присъдени подобрения, извършени в периода след съдебната оценка, тъй като този времеви момент бил посочен в диспозитива на Решение 264/12.12.2018 г., постановено по в.гр.д.№247/2018 г. по описа на ОС – Кюстендил. По изложените съображения се моли да бъде признато, че ищецът има правен интерес от провеждане на исково производство и предявеният иск е допустим в частта, в която се цели установяване на дължимост на претендираното обезщетение в размер на 2987.00 лева, намалена по реда на чл.214, ал.1 вр. с чл.233 от ГПК, получена след приспадане на действителната стойност от 3601 лева, до съдебно признатата за периода 2012 г. – 10.02.2015 г. сума от 623 лева по влязло в сила Решение №264/12.12.2018 г., постановено по в.гр.д.№247/2018 г. по описа на КнОС, представляваща стойността на извършените от последния подобрения, в резултат на което и с посочената сума се е увеличила стойността на имот, собственост на ответницата по иска ЕМ. Г. Ш., като бъде отменено решението на районния съд в обжалваната част и делото бъде върнато за продължаване на съдопроизводствените действия.

В срока по чл.276, ал.1 ГПК не е депозиран отговор по частната жалба от насрещната страна.

Кюстендилският окръжен съд, като взе предвид материалите по делото, доводите в частната жалба и съобрази разпоредбите на закона, намира следното:

Частната жалба е подадена срока по чл. 275, ал.1 ГПК от процесуално легитимирано лице и против подлежащ на обжалване акт на съда по смисъла на чл. 274, ал.1, т.1 ГПК, поради което е допустима.

Разгледана по същество, настоящата инстанция намира частната жалбата за неоснователна, по следните съображения:

Производството пред Районен съд – Кюстендил е образувано по искова молба на ИВ. СТ. Б. срещу ЕМ. Г. Ш., с която на основание чл.72, ал.1 ЗС се претендира присъждане на сумата от ***амалена по реда на чл.214, ал.1 вр. с чл.233 от ГПК, получена след приспадане на действителната стойност от 3601 лева, до съдебно признатата за периода 2012 г. – 10.02.2015 г. сума от 623 лева по влязло в сила Решение №264/12.12.2018 г., постановено по в.гр.д.№247/2018 г. по описа на КнОС, представляваща стойността на извършените от последния подобрения, в резултат на което и с посочената сума се е увеличила стойността на имот, собственост на ответницата по иска ЕМ. Г. Ш. и индивидуализиран както следва: 1/3 (една трета) идеална част от реални части от поземлен имот с идентификатор 23827.12.146 по КККР на землището на с. Друмохар, общ. Невестино, одобрена със Заповед №РД-18-1404/01.08.2018 г. на Изп. директор на АГКК – София, по скица към заключение №6948/28.09.2018 г. на в.л. Борислав Гонев, застриховани с оранжев цвят с обща площ от 670.00 кв.м., за засадени и отгледани: едно плодно дърво – череши (на една година) – стойност 20 лева и 18 броя плодни дръвчета – череши (на девет години) на обща стойност 5256 лева, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда, до окончателното ѝ изплащане, както и да бъде постановено, че ищецът има право на задържане на процесния имот до окончателното изплащане на подобренията в него.

С постановеното по делото решение, имащо характера на определение, РС – Кюстендил е приел исковата претенция за изцяло недопустима и я е оставил без разглеждане. Разбирането за недопустимост на претенцията е мотивирано с разпоредбата на чл.289, ал.4 ГПК приемайки, че по насрещния иск за извършени подобрения от ищеца, ответник по в.гр.д.№427/2018 г., където предмет на разглеждане е бил ревандикационен иск по чл.108 ЗС, е формирана сила на пресъдено нещо, която препятства повторно предявяване на същото материално право с иск по чл.72, ал.1 ЗС-и то за период, в който е било висящо производството по чл.108 ЗС, в хода на което бил предявен и насрещният иск за подобрения на стойност 1040 лева, възприет за основателен до размер на 623 лева и обезпечен с допуснато в полза на ищеца, ответник в това производство, право на задържане. Решаващият съд е изложил и допълнителни аргументи в насока, че силата на присъдено нещо на решението се разпростира по отношение на възражението на ответника за подобрения, а още с по-голямо основание за предявените такива с насрещен иск, за които той има право на задържане. В заключение е приел, че доколкото пределите на силата на присъдено нещо се разпростират не само

по отношение на акцесорната претенция по чл.72, ал.1 ЗС, но и спрямо самото материално право, което тя обезпечава, е приел иска за недопустим с последица оставянето му без разглеждане.

При така установеното от фактическа страна, КнОС от правна приема следното:

Под обективни предели на силата на пресъдено нещо (СПН) се разбира предметът, за който СПН важи, т.е. това, което придобива качеството на "пресъдено нещо", спорът за което не може да се пререшава и с което страните по делото трябва да съобразяват занапред своето поведение. Законът въздига в чл. 298, ал.1 ГПК в предмет на СПН само спорното право, като очертава обективните предели на СПН със същите белези, с които си служи, когато очертава спорното право.

В чл. 298, ал. 4 ГПК обаче е въведено изключение от принципа, че само спорното право е предмет на силата на пресъдено нещо, като това изключение се отнася за две насрещни права на ответника, предявени от него не чрез насрещен иск, а чрез възражение - възражението за право на задържане /чл. 72, ал. 3 ЗС/ и възражението за прихващане /чл. 91 ЗЗД/.

Съгласно установената съдебна практика правото на задържане е акцесорно, обезпечително право на владелеца срещу собственика, че ще удовлетвори вземането си за извършените по време на владението върху процесния имот подобрения /ТР № 48/3.04.1961 г., ОСГК, определение № 45/2012 г. по ч. гр. д. № 495/2011 г., ВКС, I г. о./.

В константната съдебна практика на ВКС се споделя разбирането, че силата на пресъдено нещо на решението се разпростира по отношение на възраженията на ответника за подобрения, за които той има право на задържане /определение № 45/2012 г. по ч. гр. д. № 495/2011 г.; Определение № 65 от 11.04.2018 г. на ВКС по гр. д. № 935/2018 г., II г. о., ГК, /. В определение № 903/2013 г. по ч. т. д. № 3015/2013 г., ВКС, II т. о. пък се приема, че пределите на СПН, съгласно разпоредбата на чл. 298, ал. 4 ГПК, се разпростират не само по отношение на акцесорната претенция по чл. 72, ал. 3 ЗС, но и спрямо самото материално право, което тя обезпечава.

Съпоставяйки цитираната съдебна практика към обхвата на спорния предмет, очертан с частната жалба, инициирала настоящото производство, въззивният съдебен състав приема за безспорно установено в хипотезата на предявения иск с правно основание чл.72, ал.1 ГПК невъзможността заявената искова претенция да бъде разгледана в образуваното съдебно производство пред РС – Кюстендил по гр.д.№170182020 г. С диспозитива на Решение №264/12.12.2018 г., постановено от ОС – Кюстендил по в.гр.д.№24782018 г., съдът е присъдил в полза на ответника в производството /ищец в образуваното пред КнРС производство по гр.д. №1701/2020 г./ извършените от същия подобрения, възлизали на сумата от 623 лева, представляваща увеличената стойност на процесната реална част от ПИ с идентификатор №012146 по картата на землището на с. Друмохар – засаждане на 19 броя овощни дръвчета, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 10.02.2015 г., като до заплащане на подобренията е признал право на задържане на същата реална част от имота на основание чл.72, ал.3 от ЗС в полза на последния. Нормата на чл.72, ал.1, изр. последно предвижда, че подобренията се определят към деня на постановяване на съдебното решение, а не както жалбоподателят счита, че са присъдени - към датата на извършване на оценката на същите. В случая съдебното решение е постановено на 12.12.2018 г., а с Решение от 20.03.2020 г. на ВКС по гр.д.№2224/2019 г., решението на КнОС е потвърдено.

Безспорно в случая е налице сила на присъдено нещо относно заявената с насрещния иск претенция за подобрения, която е уважена от КнОС в производството по в.гр.д.№247/2018 г. и която се предявява към момента пред РС – Кюстендил като искова претенция по реда на чл.72, ал.1 ЗС.

Доколкото правото на задържане представлява мярка, която обезпечава заплащането на подобренията, съдът е длъжен да присъди стойността им /решение № 1105/2008 г. по гр. д. № 4931/2007 г., ВКС, II г. о./, като силата на пресъдено нещо се разпростира както по отношение на признатото право на задържане, така и по отношение на стойността на подобренията. В този смисъл не е допустимо упражнението чрез възражение за задържане на имота /в случая чрез насрещен иск/ своето право наново да предявява иск за същите подобрения /определение №

605/2014 г. по ч. гр. д. № 3670/2014 г., ВКС, III г. о./ ВЪЗРАЖЕНИЕТО ЗА ЗАДЪРЖАНЕ ОБХВАЩА И ИСКАНЕТО ЗА ПЛАЩАНЕ НА УВЕЛИЧЕНАТА СТОЙНОСТ НА ИМОТА, ДЪЛЖАЩА СЕ ЗА НАПРАВЕНИТЕ ПОДОБРЕНИЯ /ТР № 111/1962 г., ОСГК, ВКС/.

С оглед изхода на спора районният съд правилно е възложил в тежест на ищеца сторените от ответницата деловодни разноски на основание чл.78, ал.4 ГПК

По изложените съображения, настоящия състав на въззивната инстанция намира атакувания съдебен акт в обжалваните части за правилен и ще го потвърди.

Съгласно изричната препращаща разпоредба на чл. 274, ал. 4 от ГПК, настоящото въззивно определение не подлежи на касационно обжалване /изрично срвн. Определение № 60254 от 13.09.2021 г. на ВКС по ч. гр. д. № 2445/2021 г., IV г. о., ГК/.

Мотивиран от горното, Кюстендилският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №260436/26.07.2021 г., постановено от РС – Кюстендил по гр.д. №1701/2020 г., имащо характера на определение, в частта, с която е оставена без разглеждане исковата претенция на ИВ. СТ. Б. с ЕГН ***** и адрес: гр. Кюстендил, ул. „19-ти февруари“ №23 , за присъждане на сумата от ***амалена по реда на чл.214, ал.1 вр. с чл.233 от ГПК, получена след приспадане на действителната стойност от 3601 лева, до съдебно признатата за периода 2012 г. – 10.02.2015 г. сума от 623 лева по влязло в сила Решение №264/12.12.2018 г., постановено по в.гр.д.№247/2018 г. по описа на КнОС, представляваща стойността на извършените от последния подобрения, в резултат на което и с посочената сума се е увеличила стойността на имот, собственост на ответницата по иска ЕМ. Г. Ш. и индивидуализиран както следва: 1/3 (една трета) идеална част от реални части от поземлен имот с идентификатор 23827.12.146 по КККР на землището на с. Друмохар, общ. Невестино, одобрена със Заповед №РД-18-1404/01.08.2018 г. на Изп. директор на АГКК – София, по скица към заключение №6948/28.09.2018 г. на в.л. Борислав Гонев, заштриховани с оранжев цвят с обща площ от 670.00 кв.м., за засадени и отгледани: едно плодно дърво – череши (на една година) – стойност 20 лева и 18 броя плодни дръвчета – череши (на девет години) на обща стойност 5256 лева, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда, до окончателното ѝ изплащане, като процесуално недопустима и е прекратено производството по делото, както и в частта, с която ищецът е осъден да заплати на ответницата деловодни разноски в размер на 1050.00 лева.

Настоящото определение не подлежи на обжалване .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____